להכי פמרי רבגן אלא למ"ד דרבגן אמאי

פטרי רבנן אשארא אע"ז ושור הנסקל

ורבי מאיר אמאי מחייב שוחם לע"ז כיון

דשחם בה פורתא אסרה אידך איסורי

הנאה הוא ולא דמריה קא מבח (וֹלא דידיה

קא מבח) אמר רבא 🌣 באומר בגמר זביחה

הוא עובדה שור הנסקל איסורי הנאה

נינהו לאו דמריה קא מבח (ולאו דידיה

קא מבח) אמר רבא הכא במאי עסקינן כגון

שמסרו לשומר והזיק בבית שומר והועד

בבית שומר ונגמר דינו בבית שומרי ור"מ

סבר לה כרבי יעקב וס"ל כר' שמעון סבר

לה כרבי יעקב דאמרי אף משנגמר דינו

החזירו שומר לבעלים מוחזר וסבר לה כרבי

שמעון דאמר סדבר הגורם לממון כממון

דמי דתנן ייר"ש אומר קדשים שחייב באחריותן

חייב אלמא דבר הגורם לממון כממון דמי

אמר רב כהנא אמריתא לשמעתא קמיה

דרב זביד מנהרדעא מי מצית מוקמת

מתניתין כר"מ ולא כר"ש והא קתני סיפא רבי שמעון פומר בשני אלו מכלל דבכולה

מתניתין מודה א"ל לא מכלל דמודה

בטבח ומכר לרפואה ולכלבים: גנב משל

אביו ומבח ומכר וכו': בעא מיניה רבא

מרב נחמן גנב שור של שני שותפין ומבחו

והודה לאחד מהן מהו יחמשה בקר אמר

רחמנא ולא חמשה חצאי בקר או דלמא

חמשה בקר אמר רחמנא יי ואפילו חמשה

ב) ונגנב מבית שומר כל"ל,

ב) לטיל מה להמו לח:

נט: וש"נ], ה) לקמן עד:, ועי׳ מוס׳ כמובות לח:

ד"ה יש בגר], ז) [עי' תוס'

ה) ולעיל מה.ז. ע) בס"ח:

(כתובות לד.ו. ד)

נר מצוה פה א מיי' פ"ג מהל' גניבה הלי י טוח"מ

מי שנ:

תורה אור השלם ו. כֵּי יָגָנֹב אִישׁ שׁוֹר אוֹ שֶּׁה וּטְבָּחוֹ אוֹ מְכָּרוֹ חֲמִשָּׁה בָּקָר יְשַׁלֵּם תַּחַת הַשׁוֹר וְאַרָבַע צֹאן תַּחַת שמות כא לז . השה:

מוסף רש"י

. פטרי אמאי אדרבי דפליגי ארבעה ובטובח על ידי אחר אוחימתא. הא שחיטה ראויה היא מדאורייתא (כתובות לד.). כיון דשחט בה פורתא אסרה. דאמר מר (חולין מ.) היתה בהמת חבירו רבונה לפני עבודת כוכבים, ששחט בה סימן אסרה (שם). ולא דמריה קא טבח. דהל דתשלומי ארבעה וחמשה טביחה כחיב בהו ועד גמר שחיטה לא מחייב ומקמי דמטי גמר שחיטה איתסרא בהנאה על בעליה הדרא בעינא ולאו דמריה היא (שם). באומר בגמר זביחה הוא עובדה. לענודת כוכנים, אינו עונד זניחה (שם). החזירו שומר לבעלים מוחזר. ופטור שומר (לקמן צח:) ואע"ג דשקלי ליה בי הוי שומר פטור. דהא כשהחזירו שור מעליא הוא (לעיל מה.) דאמר ליה תורא אשלמת לי מוכא אשלימית לך (כתובות לד.). דבר הגורם לממון כממון דמי. והאי נמי אע"ג דלא שוי מידי גורס לממון הוא דכי ליתא בעי לשלומי ליה תורא מעליא שם). קדשים שחייב באחריותן חייב. משלס וחמשה ארבעה סוא ובהקדש לא שייך קנם

רבינו חננאל

ואקשינן, למאן דאמ׳ מדרבנן דרבנן דפליגי על ר' מאיר בבריתא אמאי פטרי גנב שטבח בשבת אמאי פטור מן התשלומין. ופרקינן, כי קא פטרי רבנן אשוחט לעבודה זרה והשוחט שור הנסקל. ואקשינן, לר' מאיר בשוחט לעבודה זרה אמאי חייב, איסורי הנאה הוא ולאו דמריה קא טבח. ופירק רבה באומר בגמר זביחה הוא עובדה, שכיון ששחט בטביחה ואינו חייב לעבודה זרה עד שיגמר מותרת. ואקשינן עליה תוב

ביון ששחם בה פורתא אסרה. ואפילו למ״ד אין לשחיטה אלא בסוף נאסרת בפורתא קמא שהאיסור תלוי במעשה ולא

> לא מחייב בתשלומי ד' וה' ואפילו למ"ד ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף כדאמרינן לקמן דבעינן וטבחו כוליה באיסורא: איסורי הגאה ולא דמריה קשחים. ול"ת ולמה לי טעמל דלא דמריה קשחיט תיפוק ליה דאין זה טביחה דמחתך בעפר בעלמא הוא כדאמרינן בהשוחט (שם) גבי השוחט חטאת בשבת בחוך לע"ו חייב שלשה חטאות ופריך אשחוטי חוץ לא ליחייב מחתך בעפר הוא דאסרה בשחיטה פורתא לע"ז ויש לומר דהתם נמי לא פריך אלא משום דבעי ראויה לפתח אהל מועד וכיון דנאסרה בשחיטה פורתה תו לה חזי לפתח אהל מועד ואם תאמר ומה בכך דלאו דמרה קטבח הא כל טובח נמי לאו דמריה קטבח דמכי שחט בה פורתא קנייה בשינוי מעשה ויש לומר דלא חשיב שינוי מעשה לקנות בכך ואם תאמר ומ"ט דרבי מאיר דמחייב הכא והא בפרק כיסוי הדם (חולין דף פה. ושסי) מפרש טעמא דר' מאיר דלא בעי שחיטה ראויה משום דגמר שחיטה משחוטי חוד דדניו שחיטה משחיטה ואין דנין שחיטה מטביחה מטבוח טבח והכן אבל הכא דכתיב וטבחו אדרבה אית לן למילף טפי טביחה מטביחה ממחי דנילף טביחה משחיטה וי"ל דהכא איכא למימר דנין שחיטה דעבירה משחיטה דעבירה שחסור לו לגנוב ולשחוט משחוטי חוץ ואין דנין טביחה מטבוח טבח והכן שהיא שחיטת היתר והא דלא משני הכי בפרה כיסוי הדם (שם) משום דבשוחט אותו ואת בנו פעמים ששוחט את הטריפה קודם שהוא (שוחט השנית) שחיטת היתר ועי"ל דרנין דבר הנאמר בסיני מדבר הנאמר בסיני אבל וטבוח טבח לא נאמר בסיני והא דלא משני המם הכי משום דאית ליה שינויי אחריני ומיהו קשה בריש פ"ב דיבמות (דף יו:) אמר דנין אחים מאחים ואין דנין אחים מאחיך אע"ג דשנים עשר עבדיך אחים אנחנו לא נאמר בסיני וי״

להכי פטרי רבנן. דשחיטה שאינה ראויה היא וכדברי ר' שמעון: כיון דשחיע בה פורתה היתסרה. משום זבחי מתים דקה סלקה בשחיטה כדקאמרינן בהשוחט (חומן דף מ.) אע"ג שאמר המשתחוה דעתך ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף ומתחילתה נאסרה משום לבהמת חבירו לא אסרה עשה בה מעשה אסרה ואההוא פורתא זבחי מחים ולענין חשלומין ד' וה' וטבחו נשמות כאן כדאמרינן

לקמן [עב.] כי גמר לה לאו דמריה קטבח שכבר איבדה ממנו קודם שחיטה ונאסרה עליו והוה ליה כמו שהשליכה לאור קודם שחיטה דמשלם קרן וכפל ותו לא: בגמר וביחה הוא עובדה. לע"ז הוא עובד בגמר זביחה ולא בתחילה: שמסרו בעליו לשומר. קודם שהזיק והזיק בבית שומר כו': דר' יעקב בשילהי שור שנגח ד׳ וה׳ח: מוחור. ואומר לו הרי שלך לפניך. נמלאת שאע"פ שאינו שוה כלום גורם לממון הוא דכל זמן שהוא קיים שומר פוטר את עלמו בו ואם יאבד ישלם דמיו: קדשים שחייב באחריותן. גנב שגנב הדשים מבית בעלים אם קיבלם בעליו עליו באחריות כגון דאמר הרי עלי עולה והפריש זו: חייב. לשלם כפל (מ). דאע"ג דלאו דידיה הוה אלא דהקדש כיון דגורם לממון הוא דאי מית בידוש בעי לשלומי כדידיה דמיה: מי מלים מוקמת למסניסיו. דגנב וטבח ביום הכפורים כרבי מאיר לחודיה דאמר לוהה ומשלם והא מדקתני כו': לרפואה ולכלבים. ואילטריך לאשמועינן אע"ג דלרבי שמעון שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה הך שחיטה ראויה קא חשיב לה אבל ביום הכפורים פליג משום דאין לוקה ומשלם: והודה לחחד מהן. על חלקו ומודה בקנם פטור: מהו. לחייבו לשלם לחבירו את חלקו כשיבאו עדים:

חצאי בקר א"ל חמשה בקר אמר רחמנא ולא חמשה חצאי בקר איתיביה גנב משל אביו ומבח ומכר ואח"כ מת אביו משלם תשלומי ארבעה וחמשה והא הכא כיון דמת אביו כמו שקדם והודה לאחד מהן דמי וקתני משלם תשלומי ארבעה וחמשה א"ל הכא במאי עסקינן יכגון שעמר אביו בדין אבל לא עמר בדין מאי אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה אי הכי אדתני סיפא גנב משל אביו ומת ואח"כ מבח ומכר אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה ניפלוג בדידיה במה דברים אמורים כשעמר בדין אבל לא עמר בדין אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה א"ל הכי נמי איידי דנסיב רישא גנב משל אביו ומבח ומכר ואח"כ מת אביו נסיב סיפא נמי גנב משל אביו ומת אביו ואח"כ מבח ומכר לצפרא א"ל חמשה בקר אמר רחמנא יאואפי' חמשה חצאי בקר והאי דלא אמרי לך באורתא דלא

כיון דילפינן כבר בחד דוכתה דשמה שחיטה כגון באותו ואת בנו משום דהוי שחיטה משחיטה קסבר רבי מאיר יש לנו לומר בכל מקום ולהכי במשלומי ארבעה וחמשה נמי שמה שחיטה וליכא למימר דאדרבה נילף בחשלומי ארבעה וחמשה טביחה מטביחה דשחיטה שאין ראויה לא שמה שחיטה ונימא הוא הדין באותו ואת בנו דהא כיון דאיכא למימר הכי והכי סברא דדנין דבר הנאמר בסיני מדבר הנאמר בסיני:

וחבר לה כרבי שמעון דאמר דבר הגורם לממון כממון דמי. מימה דל"ל למימר דסגר כרגי שמעון לימל דר' מאיר לטעמיה דדאין דינא דגרמי דכל שכן דמחייב בדבר הגורם לממון דהא אמר בהגחל קמא (נקמן דף נח:) אימור דאמר ר' שמעון דכממון דמי דבר שעיקרו ממון דבר שאין עיקרו ממון כגון שורף שטרותיו של חבירו מי שמעת ליה אם כן רבי מאיר דמחייב בשורף שטרותיו כדאמרינן התם (לקמן דף נח: ושם) דמאן דדאין דינא דגרמי מגבי ביה דמי שטרא מעליא כ"ש דמחייב בדבר הגורם לממון וי"ל דאיכא נמי סברא למימר איפכא דע"כ לא מחייב רבי מאיר אלא בדינא דגרמי כגון בשורף שטרות של חבירו וכיוצא בו שראוי השטר לכל העולם למכור ולגבות בו וכן במסכך גפנו על גבי חבואתו של חבירו ראויה התבואה לכל העולם אבל דבר הגורם לממון כמו שור הנסקל וקדשים שחייב באחריותן אינו ראוי אלא לזה שיפטר בו עלמו לא יחייב רבי מאיר להכי קאמר דסבר לה כרבי שמעון וי"מ דלהכי קאמר דסבר לה כרבי שמעון משום דרבי שמעון קאמר בהדיא דחייב ארבעה וחמשה בדבר הגורם לממון אבל ממאי דמחייב רבי מאיר בדינא דגרמי אין להוכיח שיחייב ארבעה וחמשה בדבר הגורם לממון וריב״א מפרש דבדינא דגרמי לא מחייב רבי מאיר אלא מדרבנן כדמוכח בסוף הכונס (לעיל דף סב.) [ע' מוס' לעיל נד. ד״ה חמור]: מכלד רבכודה בתניתין בודה. קלח קשה דמה דיוק הוא זה: מבח והודה לאחד מהם מהו. אליבא דמ"ד (לקמן דף עה.) מודה בקנס ואחר כך באו עדים פטור מיבעי ליה דע"כ כשיש עדים בדבר מיירי דאי באין עדים בהודאה לא יתחייב בשום ענין:

הגהות הב"ח (A) רש"י ד"ה חייב לשלם כפל ד' וה' דאע"ג:

גליון הש"ם גמ' ואפילו חמשה חצאי בקר. עיין לעיל דף מ ע"א תוספות ד"ה כופר שלם:

רבינו חננאל (המשך)

לבעליו מוחזר. וסבר לה יהיים אוד כר׳ שמע׳ דאמ׳ (לה) עוד כר׳ שמע׳ דאמ׳ דרר הגורה לממוז כממוז הוה האי שור הנסקל קיים ואהדריה שומר לא הוה מתחייב לשלם, ועכשיו שגנבו הגנב וטבחו גרם לו להיות חייב לשלם אום לו להיות והיב לשלם שור לבעליו. אף על פי שאיסורי הנאה הוא, גניבתו היא שגרמה לו לשלם ממון, כיון שגרם לו לשלם ממון כממון . דאמי. ולפיכד חייב בו ר טעמ' דאוקימנה מתניתין לר׳ מאיר ולוקה ומשלם יו כאין ולוקון ומשלם אית ליה ומת ומשלם לית ליה, והדתניא גנב וטבח בשבת חייב בטובח על ידי שליח. וחכמ׳ פוטרין, אוקימנה ר׳ שמע׳ דאית ליה שחיטה ושאינה] שחיטה דסבר לה ר׳ שמע׳ כר׳ יוחנז הסנדלר. ומי מציה מוקמת להא למתני׳ ר׳ מאיר ולא ר׳ שמע׳, והא מדקתאני סיפא ר' שמע׳ . בשני אלו, מכלל דבכולה מתניתין מודה. ופרקי׳ מכלל דמודה בטבח ומכר לרפואה ולכלכים בשארא דמתני׳ פליגי. גנב משל אביו וטבח ומכר כול׳. בעא מיניה רבא מרב נחמן גנב שור של שני שותפיז וטבחו והודה רחמנא ולא בקר אמר . חמשה חצאי בקר. או דילמא אפילו חמשה חצאי בקר. אמ׳ ליה רב נחמן . חמשה בקר אמ' רחמנא ולמשה בקו אמ דחמנא ולא חמשה חצאי בקר. לאורתא אמ' ליה הכי, לצפרא אמ' ליה הכי חמשה בקר אמ' רחמנא ואפי חמשה חצאי בקר, דתנז גנב משל אביו וטבח

ומכר ואחר כך מת אביו משלם תשלומי ד' וה'

דהא הכא כיון שמת אביו יש לו גם הוא חלק

באותה הגנבה שגנב מאביו

ונעשית גניבת השותפין

ופטור מתשלומי ד' וה'.

טעמא ומשום) שטבחו

[וברשותן היתה], כאלו הודה בו י

בסיבות וטבחו כולו באיסורא קרינא בית. אבל סיפא דקתאני גנב משל אביו ומת ואחר כך טבת אינו משלם די והי וכיו שאחרי מיתת אביו יש לו גם הוא חלק בו כשטבחו נמצא נחלק כי שחיטתו שלו אינה טביחה באיסור כי שלו שחט ולפיכך פטוו

ביית הנסקל, ופירק רבה כגון שמסרו לשומר והזיק והועד ונגמר דינו בביתו של שומר (ונגנב מבית השומר והגנבו שגנבו מבית השומר) [וגנבו גנב מבית שומר], וסבר לה ר' מאיר כר' יעקב דאמ' אף משנגמר דינו אם החזירו השומר